

A várpalotai bányászat

MEDDIG ÉLHET A BÁNYA ?

Beszélgetés Pölczmann Istvánnal, a Veszprémi Szénbányák felszámoló biztosával.

A Várpalotán, és a környékén élő embereknek hosszú évtizedeken át az ipar, ezen belül a vegyipar, az alumíniumkohászat, az energetikai ipar, és nem utolsósorban a szénbánya adta a kenyeret, a tisztességes megélhetést. Még nem is olyan régen szép tervek, remények éltek, élhettek a várpalotai bányászok jövőjét illetően. Sajnos ez már a múlté. Ma már a bánya bezárása foglalkoztatja a várpalotaiakat. Erről beszélgettünk Pölczmann Istvánnal, a Veszprémi Szénbányák felszámoló biztosával.

- Hogyan, miért alakult így a várpalotai bányája sorsa?

- Sajnos nem egyedül Várpalota van ebben a helyzetben. Az ország gazdasági életében bekövetkezett változások egyre inkább követelményként állították, hogy a gazdaságosság szigorú mérce legyen, - nem csak egy-egy üzem, hanem az egész magyar szénbányászat megítélésében. Várpalotán az 1991-es években is magas volt a szén önköltsége, rosszak voltak a bánya földtani körülményei, és nyugodtan lehet mondani, hogy nem volt megfelelő az alkalmazott technika szintje sem. Igaz, ez utóbbin lehetett volna segíteni jelentős beruházással, de ehhez az anyagi feltételek hiányoztak. Súlyosbította a helyzetet, hogy csökkentek az energiaigények, és így a hőenergia előállításához szükséges szén iránti kereslet is. Mindezek együttesen okozták, hogy csökkenő termelési volumen és növekvő árszínvonal mellett dolgozott a várpalotai bányauzem. Önköltsége az 1989-90-ben elfogadott 200 Ft/gigajoule-os olajárból levezetett költségszintet messze meghaladta. Ezért kellett úgy dönteni, hogy a várpalotai bányát be kell zárni. És ez a tény azóta is tény. Szükségesnek tartom megemlíteni, hogy nemcsak Várpalota kondíciói romlottak, hanem az egész magyar szénbányászaté, azon belül a Veszprémi Szénbányák felszámolásának procedúrája, amelybe várpalota is beletartozik.

- Hogyan, milyen módon történik a várpalotai bánya bezárása?

- A kormány és a Bányai Dolgozók Szakszervezete között létrejött megállapodásban is bennfoglaltik, hogy a várpalotai bá-

nya utolsó termelési éve 1993. A felszámolási folyamatban Várpalota helye olyan, hogy ott fokozatosan, folyamatosan csökken a létszám. Megszüntettünk tömegtermelő munkahelyeket, és eljutottunk oda, hogy a felszámolás kezdetén foglalkoztatott mintegy 1200 főről 1993. augusztus 31-re 450 főre csökkent a bányauzem létszáma. Az utóbbi idő-kig a nyugdíjazás különböző lehetőségeivel élve /bányász-nyugdíj, kordedvezményes nyugdíj, rokkantsági nyugdíj/ tudtuk a létszámot csökkenteni. Így csak kisebb számban - mintegy 100 - 150 esetben - kerülhet sor felmondásra. A jelenlegi létszámnál a nyugdíjazás különböző formáit nemigen lehet alkalmazni, mert ezeket már kimerítettük. Viszont az a kötelezettségünk, hogy ez év

bányát kétezerig még műveljük. Ezt évi 100 ezer tonnás termeléssel 170-210 fővel, szezonális munkarendben lehetne megvalósítani.

- Mit kell érteni a szezonális munkarendben?

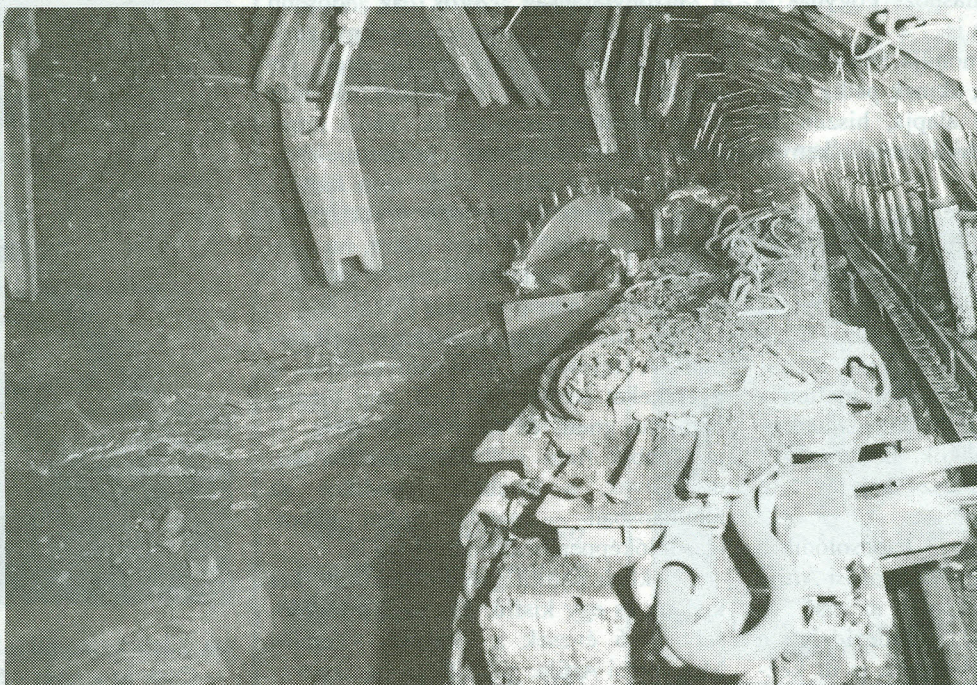
- Az őszi-téli időszakban Új-Ferencen széntermelést folytatnának a dolgozók, a nyári időszakban pedig a bányafelhalmozási munkákat végeznék. Ezzel kettős értelemben is pozitív hatást érünk el. Egyrészt bányauzemi szinten kitolódna a foglalkoztatási lehetőség ideje, másrészt a bányabezárás anyagi terhei több évre elosztva jelentkeznek. Mostani éves árszinten a várpalotai bánya bezárását 230 millió forinttal tudtuk tervezni. Nem mindegy, hogy ez az összeg 2, vagy 5 évre oszlik meg, és így terheli a költségvetést. Hogy ez az elgondolásunk megvalósítható legyen, még szükséges a felettes szervek jóváhagyása. Jelenleg ezen munkálkodunk.

- Mi lenne a kitermelendő szén "sorsa"?

- Az évi 100 ezer tonna szénrel elsősorban a lakossági piacon kívánunk megjelenni. Ebből a mennyiségből 65-70 ezer tonnát darabos, illetve rostált dara szénként a lakosság számára értékesítenénk. A fennmaradó mennyiségből pedig olcsó brikettet préselünk. A kísérleteket a Jäger-brikett céggel már elvégeztettük, és az említett mennyiségű termelvényünk brikettálásában is megegyeztünk. A brikett értékesítése természetesen a mi feladatunk lesz.

- Köszönjük a válaszokat.

Mike Tiborné

végéig felmondjuk valamennyi, jelenleg még foglalkoztatott dolgozónak. Természetesen részükre ki kell fizetni a felmondási időre járó bért, és a törvényben előírt végkielégítést, összesen 80 millió forintot. A leépítendő létszámból mintegy 30 főt tud majd foglalkoztatni a nemrég alakult ENVIRO-Carbon Kft. Ez a társaság hulladék feldolgozásra, hasznosításra, és kifejezetten a várpalotai bányától felszabaduló létszám egy kis részének foglalkoztatására alakult. Sajnos több, hasonló lehetőség nem adódik.

- Viszont tény, hogy rövid időn belül a bánya valamennyi dolgozója megkapja a felmondó levelét. És ha már nem marad senki, "ráteszik a lakatot" az aknára?

- Természetesen ez nem ilyen egyszerű. Igaz, hogy jövő év január 1-től már nem lesz egyetlen ember sem a várpalotai bányauzem állományában, de a bánya fizikailag még nem zár be. Egyébként is, a bánya bezárásának szigorú szabályai vannak, s azoknak eleget téve különböző munkákat el kell végezni. Az eredeti tervünk az volt, hogy 170-200 főt még 1994-95-ben is foglalkoztatunk, akik S.II. bányát és Új Ferenc mezőt ténylegesen, a környezetvédelem valamennyi előírásának megfelelően bezárják. Ezen a terven változtattunk, mégpedig azért, hogy a térség foglalkoztatási gondjain valamennyit enyhítsünk. Az a gondolat él bennünk, hogy a várpalotai

